

Bericht uit BOLIVIA

voor de vrienden van
Els Van Hoecke

45 jaargang - n°. 1, april 2023

SENTEC-Palliatieve Zorgverlening is al bijna vijftien jaar actief in Bolivia, met heel wat resultaten maar met nog hopen werk voor de boeg, in de eigen organisatie en nog méér op nationaal vlak. Nog steeds komen er aanvragen binnen om begeleiding, individueel of collectief.

En wat is er beter dan van nabij die vele mensen te leren kennen die ongewild in onze handen terecht kwamen. Net zoals enkele jaren geleden publiceren we daarom opnieuw een aantal verhalen, zodat het leven van zoveel mensen zichtbaar blijft en niet in de vergeethoek terecht komt. Met tekeningen van Achiel Pauwels en vertalingen van Hugo Van Hoecke.

Wilma

Wilma praat niet, beweegt niet,
Ik leg mijn handen op de hare
Een zwak geluid komt uit haar keel
Een fletse glimlach kleurt haar gelaat
Wilma zoekt mijn hand
Kijkt in mijn ogen
Wilma is 34
Ze glijdt langzaam heen
Oma blijft achter met vier peuters
En niemand die helpt

Cinthia

Cinthia werkt met straatkinderen
Erg jong en toch geveld door kanker
Een arm is ze al kwijt
Haar leven raakt overhoop
Toch blijft ze lezen
Over psychologie
Om daarmee anderen te helpen
En zeker ook zichzelf
"Ik wil meedoen met palliatieve zorg"

Mery

Hondstrouw neemt Mery deel
aan de bijeenkomsten van de rouwgroep
Het zontje opvoeden van haar overleden
dochter
is allesbehalve eenvoudig
Met daar bovenop de pijn om het verlies
Een dochter ziek zien worden in het buitenland
en naar huis terugkeren om er te sterven
Het is immens om dragen, maar:
"In die groep mag ik wenen" zegt Mery,
"Ik kan daar zijn wie ik ben ..."

Maria's vader

Hij wil geen dokters, geen hospitaal
De familie wanhopig
Toch slepen ze hem erheen
Daar steken ze hem vol naalden, hij lijdt uitzichtloos
wil geen therapie, geen hospitaal meer
Dan toch weer naar huis, waar hij
stilletjes sterft, daar waar hij sterven wilde
Maria, moedig, besliste alleen
"Maar mijn geweten knaagt :
Alléén zo'n zware beslissing nemen!
Mijn hele leven zal dit blijven wegen
Zal de twijfel blijven knagen?
Hoe beleefde moeder dat, mijn broers?
Hebben ze mij verstaan?
Of heb ik mij vergist?"

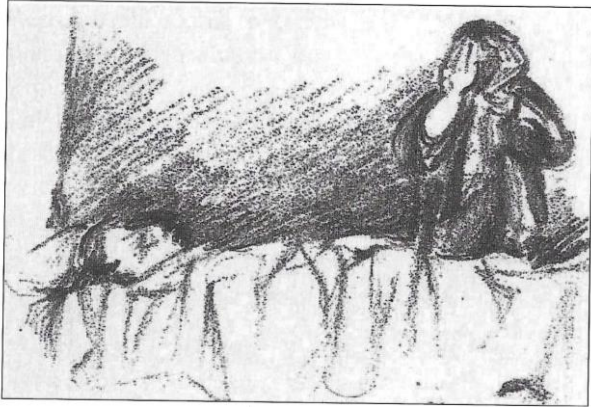

Graziela

"Ga je mee naar de apotheek?"
vraagt ze - Graziela is 85
"Maar waarom altijd 's avonds
Bij donker is het toch moeilijk lopen?"
"Maar mijn gezicht zit vol rimpels,
En dan mijn kleren : ze staren mij aan
Beter 's avonds ; ga met me mee"
Op 88 belandt ze in het hospitaal,
Wanorde ongelooflijk
Zieken op de grond en in alle hoeken
Met angst wachten op de operatie
Ze verwijderen de tumor
Maar twee dagen later sterft Graziela
Net na de diensturen
Onmenselijke toestanden?
"Het is altijd zo geweest", beaamt de dokter

Esperanza

Ze twijfelt over wat zou gebeuren na de ingreep
Angstig, depressief, bang voor de dood,
Maar beetje na beetje verzoend met haar ziekte
aanvaardde ze de begeleidster, en vroeg
dat haar zoon mee de gesprekken zou volgen
Vooraleer te sterven
wilde ze nog één keer naar haar dorp terug
En die reis deed erg veel goed
Ze stierf vreedzaam

Rosa

Ze lag wild te woelen in haar bed
"Ik wil iets tegen de pijn"
"Ik zal de verpleegster roepen"
"Nee, die geeft me toch niets"
"Ik heb zelfjes die helpen, maar niet hier"
"Ik wil ze nu, de pijn is te fel"
Wat te doen?
Hopend dat energie en warmte
Een balsem zouden leggen op haar pijn
Legde ik mijn handen zachtjes op haar dijen
Kort nadien hoor ik haar zeggen : "ik voel me al
beter"
Bij mijn volgende bezoek lag een andere patiënt
In het bed van Rosa
Was Rosa genezen? te moeilijk? radeloos?
Of "niets mee vandoen?"

Ana Maria

Ze keert terug uit Spanje
Haar 'chef' vroeg haar te blijven maar:
"Ik wil terug naar Bolivia, vader is 85"
Ze ligt op oncologie, in bed
"Ik wil niet dat mijn tweeling
naar hier komt
Dat zij mij zien wenen
Daarom geen mobieltje
Mijn geloof helpt me"
Altijd lachend, dankend voor het bezoek
Iemand om nooit te vergeten
lijk zoveel anderen

Nicolasa

Hoe mooi om zien hoe ze omgaat met
de kleinkinderen die haar verzorgen
De meisjes wier moeder stierf
Toen ze beviel van haar derde dochter
Eén keer zag ik de zoon
Een jongen die de kliniek mijdt want
"Hij wil en kan geen kwetsuren zien"
maar wel dankte voor de zalf die we kochten
Julia verloor haar job vanwege veelvuldig te laat
net toen ze wat méér geld best kon gebruiken
Ze kwam te laat ja
Want ze moest vooraf oma verzorgen
en voor haar geneesmiddelen gaan kopen
Grootmoeder die nu opnieuw leerde te gaan
en te rijden in de gebruikte rolstoel
die we vonden op facebook.

Marco

Langs de bedden in de gang
Behoedzaam matrassen op de grond vermijdend
Bed naast bed naast bed
Zag ik waar hij lag, een plek
Die ietwat beter oogde dan de rest
We konden praten over wat hem overkomen was
Hij was een sterke man
Een helpster las geregeld voor
Het bracht geluk in zijn ongemak
Tot de dag dat dit niet langer ging
En langzaam gleed hij heen
Met drie maanden lang
zijn vrouw aan zijn zijde
Dag na dag

Rossemary's vader

Het was een grote familie:
Familie in de hospitaalkamer
Familie buiten op de gang
Hij herkende mij
"Ik word beter", zei hij
Al wist hij dat het niet waar was
Ik hielp de familie een plaats zoeken
voor wat zijn laatste
maanden? weken? dagen? waren
Die gevonden werd, moeizaam
Plekken of tehuizen
voor het laatste afscheid
zijn onbestaande in Bolivia
Er waren tranen en droefenis
Maar afscheid konden ze nemen.
Een opluchting.

Hartelijk,

April 2023

Els Van Hoecke

Wie de projecten van Els wenst te steunen, kan dit doen door overschrijving op:

- rekening **BE65 0016 9163 1496** BIC: **GEBABEBB** op naam van **Solidagro – Vrienden Bolivia**, Mercatorstraat 81, 9100 Sint-Niklaas met vermelding naar keuze.
Indien de jaarbijdrage minstens **40 €** bedraagt, zal een fiscaal attest worden afgeleverd.
- rekening **BE40 7512 0571 9963** BIC: **AXABBE22** op naam van **Vrienden van Bolivia**, p/a Pierstraat 290, 2630 Aartselaar met vermelding naar keuze.
Voor stortingen op deze rekening kunnen geen fiscale attesten worden afgeleverd.

Beschermingscomité Vorming Latijns-Amerika (BVLA) vzw
Vrienden van Bolivia, p.a. Fons Heirbaut, Pierstraat 290, 2630 Aartselaar
Tel. 03/289.65.81 - GSM 0479/96.04.29 - E-mail: vriendenvanbolivia@telenet.be

Wens je deze omzendbrief liever digitaal te ontvangen, stuur dan een e-mail naar vriendenvanbolivia@telenet.be. Ook als je de omzendbrief niet langer wenst te ontvangen, vernemen we dat graag.
Zo besparen we onnodige verzendingskosten.